

MM&MU se v štirih večerih (*Voda, Zemlja, Ogenj, Zrak*) s skupnim naslovom *Kvadratura prasevanja* srečujeta v ustvarjalnem »sanjarjenju« o štirih prvinah sveta. Njuno miselno in domišljijско snovanje se navezuje tudi na tetralogijo francoskega filozofa Gastona Bachelarda o štirih klasičnih elementih. Ob tem snovnem četverju pa zasije tudi tista presežna prvina, peti element ali »kvintesenca«, ki je skrivnostno navzoča vselej in povsod, pri čemer je običajno imenovana drugače: zavest, čustvo, volja, sen, duša, duh ...

Projekcijo fotografij Marka Modica, ki je glavni del večera, spremlja avtorjeva glasba, obogatena s poigravanjem Boštjana Gombača.

Dr. Marko Uršič (roj. 1951) je profesor filozofije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer predava filozofijo narave, še posebej filozofsko kozmologijo. Napisal je dvanajst knjig in več sto člankov v slovenščini in angleščini. Njegovo glavno knjižno delo je filozofsko-literarna tetralogija *Štirje časi* (Cankarjeva založba, 2002–15).

Marko Modic (roj. 1958) je večmedijski umetnik, zlasti fotograf, pa tudi slikar in glasbenik. Imel je že več kot trideset samostojnih fotografskih razstav, med njimi tudi v pariškem *Centre George Pompidou*, londonskem *Barbican Centre* in madridskem *Museo Reina Sofia*. Svoje fotografije je objavil v dvanajstih monografijah, od teh so štiri izšle v tujini. V Ljubljani je imel zadnjo večjo razstavo z naslovom *Peti element* v Jakopičevi galeriji leta 2015. Zorni kot fotografa Marka Modica nam prikaže vsakdanje stvari v povsem novi, še neznani in presenetljivi luči ...

© cankarjev dom

Cankarjev dom, Prešernova cesta 10, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče in prodaja vstopnic CD (podhod Maxija)

T (01) 2417 299 **E** vstopnice@cd-cc.si

Ob delavnikih odprto od 11. do 13. in od 15. do 20. ure, ob sobotah od 11. do 13. ter uro pred prireditvami. Nakup vstopnic tudi **pri pooblaščenih prodajalcih** (M holidays, Petrol, Kompas, Alpetour, mojekarte.si idr.), **po telefonu** (01) 2417 300, ob delavnikih od 11. do 13. in od 15. do 16. ure, ter **na spletu** www.cd-cc.si.

I.

11. januar

Voda je najbolj spremenljiva prvina, saj lahko privzame vsako obliko, se priliči vsakemu prostoru. Najstarejši grški filozof Tales je vodo pojmoval kot prapočelo vseh bitij, vsega sveta. – Na fotografijah Marka Modica se v podobah vode razpirajo, križajo in prepletajo številni svetovi, veliko plasti resničnosti. Pogled in misel potujeta po presežnih, vmesnih prostorih in časih, med budnostjo in sanjami, med vsakdanjo resničnostjo in utopično imaginacijo, nihata vzdolž večrazsežne meje paradoksa bivanja, prisotnosti in odsotnosti; vselej sta tu in obenem tam, kjer je vse tekoče, kjer je vse mogoče.

II.

18. januar

Zemlja je najtežja in najbolj snovna prvina, je obenem nasprotna pa tudi sorodna vodi. Bachelard v svoji knjigi o zemlji ugotavlja, da je ta prvina izkustveno in simbolno dvojne narave: po eni strani se upira ustvarjalni volji in ravno s tem omogoča njeno dejavnost, po drugi strani pa nam daje počitek in zavetje. Zemlja, od nekdanj vesoljna Žena in Mati. – Na sliki so toskanske ciprese na sienski vzpetini kakor plameni valujoče zemlje, so njen *mons pubis* nad razpoko, iz katere preži neko podzemno bitje; če pa pogled potuje še nižje in obenem bližje, se skozi raztrgani šiv zemljine kože razpirajo njene temne globine ...

III.

25. januar

Ogenj je »najvišja« prvina, ki plamti navzgor, sega k soncu in zvezdam, četudi so te, tradicionalno in simbolno gledano, iz petega elementa, etra. Po starem platonskem prepričanju je oko sorodno soncu, ognju našega sveta. – Na sliki lahko uzremo vesoljno oko, kozmično sfero, iz njene modre globine plamtijo plameni, medtem ko s svojo veliko zenico zre nekam v višave ... morda v praznino, v nič? Lahko pa bi v tej sanjski podobi prepoznali tudi goreč planet, ali pa, nenazadnje, naš lasten pogled v enem izmed ukrivljenih zrcal Aličine čudežne dežele? Fotografsko slikarstvo Marka Modica je izjemno bogato v svoji večpomenskosti.

IV.

1. februar

Zrak je s svojo prosojnostjo najbližji etru. Stara modrost pravi, da je duša »zračna«. Življenje dajeta dih in duh. Zrak je prvina letenja, lahkosti, ekstatične svobode, a tudi boja za obstoj. – Na sliki vidimo nekakšno zračno skledo, polno belih ptičev: nekateri počivajo na dnu tega velikega gnezda, drugi frfotajo po turkizni substanci, kjer iščejo svoj življenjski prostor, hrepeneč po življenju, plojenju, trajanju. Toliko jih je, ki si želijo zraka, sonca, svetlobe, čeprav se zdi, da je svet okrog domačega gnezda, vesoljske ladje Zemlje, teman in brezdanji. Ob vsem tujem in neznanem pa moramo ob koncu vendarle reči: vsa bitja so iskre neke skrivnostne, presežne resničnosti, petega elementa ali »kvintesence«.

Marko Modic & Marko Uršič

Kvadratura prasevanja

Štirje večmedijski večeri o štirih prvinah sveta

Besedilo: Marko Uršič

Fotografije: Marko Modic

Glasba: Marko Modic in Boštjan Gombač

Štirje četrtki ob 19. uri:

11. januarja **Voda**

18. januarja **Zemlja**

25. januarja **Ogenj**

1. februarja **Zrak**

Klub Cankarjevega doma,

posamezni večer 8, 6* €, vsi štirje 28 €

